

Bezpieczna migracja do chmury

Marcin Fronczak

Prowadzi szkolenia z zakresu bezpieczeństwa chmur m.in. przygotowujące do egzaminu Certified Cloud Security Knowledge (CCSK).
Certyfikowany audytor systemów informatycznych oraz ekspert w zarządzaniu ryzykiem i bezpieczeństwem informacji - CISA, CIA, CRISC.

Agenda

1. Podsumowanie zagadnień poruszanych w poprzednich artykułach
2. Proces migracji krok po kroku z punktu widzenia bezpieczeństwa
3. Podsumowanie
4. Sesja pytań od uczestników

Podsumowanie zagadnień

- architektura modelu cloud computingu wg NIST SP 800-145,
- ryzyka natury organizacyjno-prawnej i zarządzania zgodnością na przykładzie pojęcia GRC – Governance, Risk management and Compliance,
- wymagania prawne,
- standardy bezpieczeństwa i audyt w chmurze
- RODO w chmurze,
- zarządzanie tożsamością w chmurze i standardy SAML, OpenID, OAuth,
- wdrożenie i zarządzanie uprawnieniami w chmurze,
- przygotowania do wielkiej awarii,
- bezpieczeństwo centrum danych,
- bezpieczeństwo środowiska wirtualnego,
- szyfrowanie w chmurze,
- zarządzanie incydentami w chmurze,
- interoperacyjność i przenaszalność – jak uniezależnić się od dostawcy,
- zarządzanie cyklem życia bezpieczeństwa danych (datasecurity lifecycle),
- Secure Software Development Cycle,
- zarządzanie relacjami z dostawcą
- Security as a Service

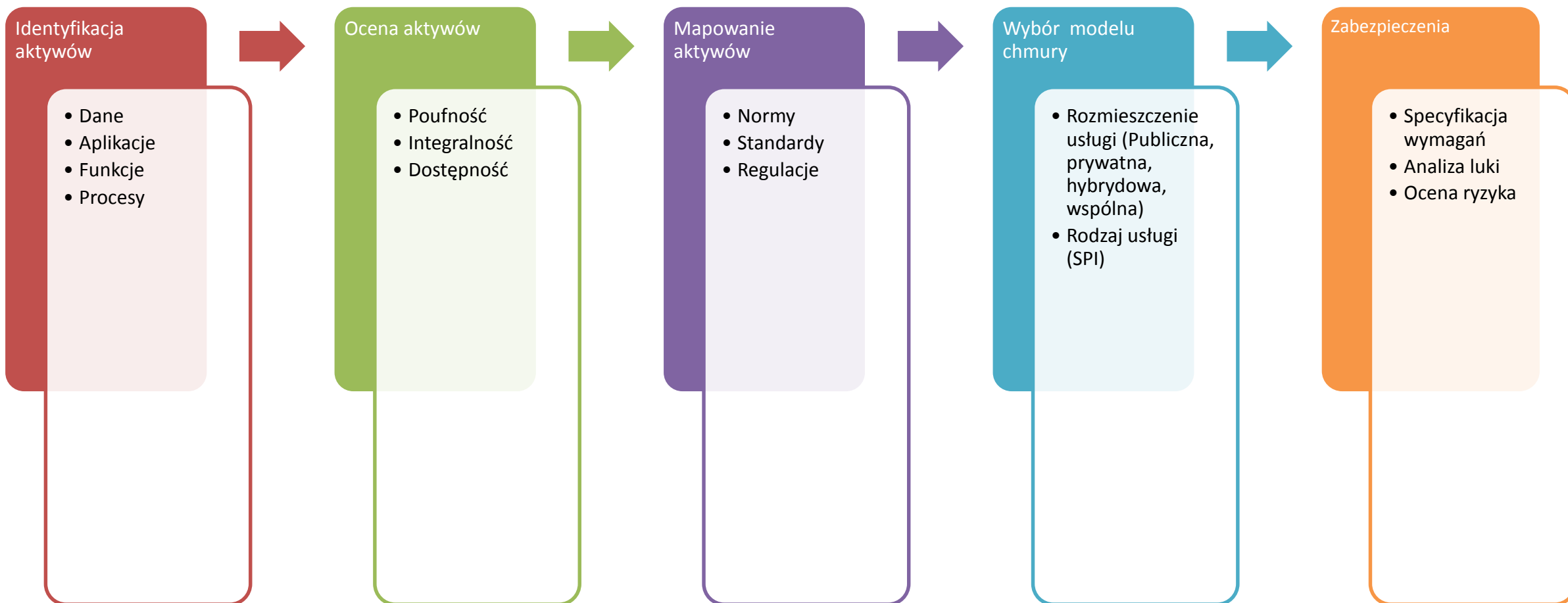
Bank w chmurze?

- Styczeń 2018 – Lloyd's szacuje straty wynikające z awarii usług chmurowych w USA na około 19 miliardów dolarów.
- Czerwiec 2018 – Lloyd's podpisuje wart 1,2 miliarda funtów, 10-letni kontrakt z IBM na dostarczenie usług chmurowych i migrację bankowych systemów do chmury

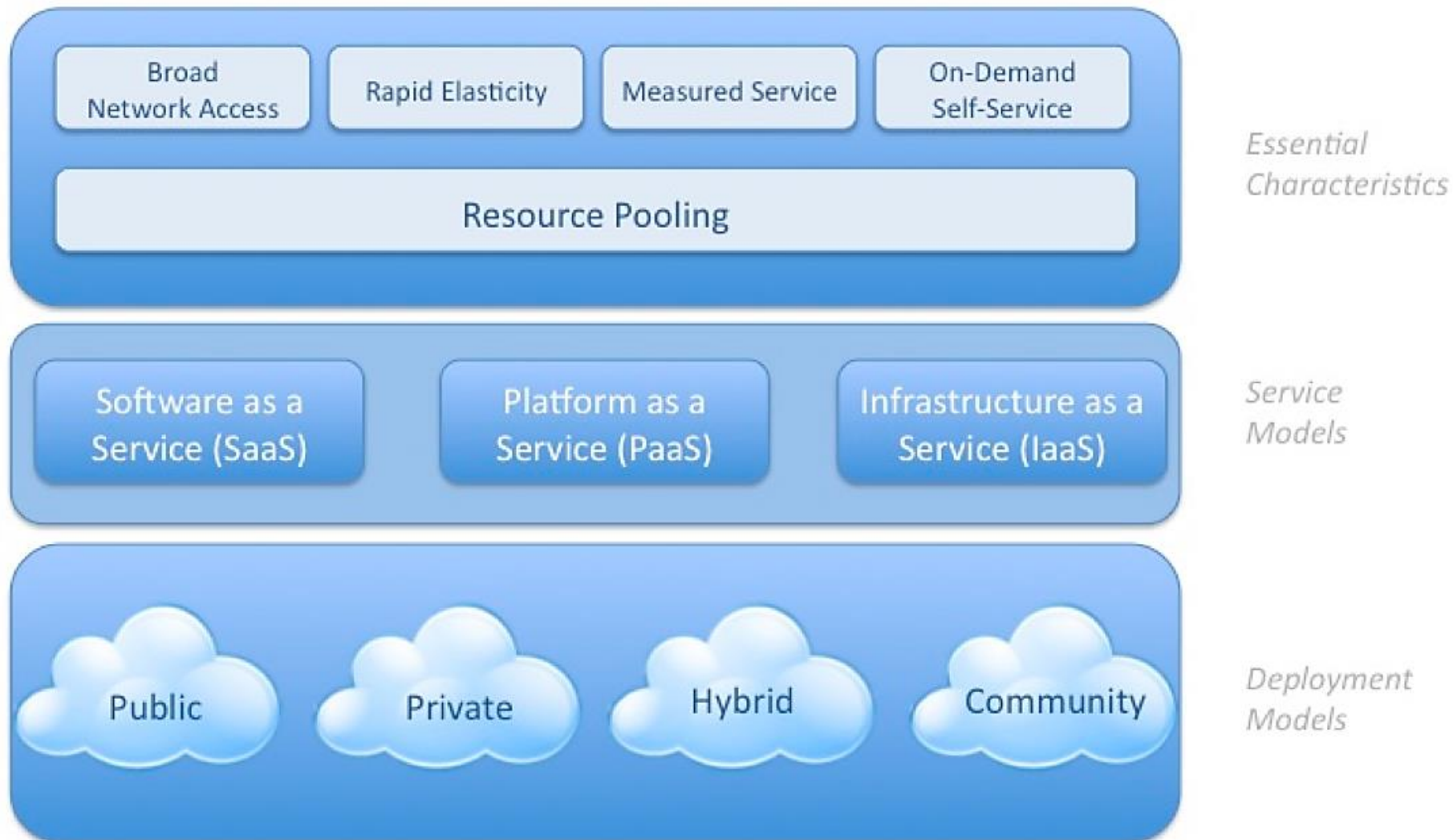
Scenariusz migracji

- Korzystamy z usługi w modelu platform as a service (PaaS) do rozwoju aplikacji
- Aplikacja do szacowania zdolności kredytowych potencjalnych klientów
- Zintegrowana z wewnętrznymi systemami bankowymi
- Przetwarza dane osobowe
- Uruchamiana okresowo

Migracja do chmury

Model chmury wg NIST

IaaS

Interfejs

Aplikacja

Oprogramowanie
pośredniczące

Systemy operacyjne

Hypervisor

Przetwarzanie i
składowanie

Sieć

Infrastruktura

PaaS

Interfejs

Aplikacja

Oprogramowanie
pośredniczące

Systemy operacyjne

Hypervisor

Przetwarzanie i
składowanie

Sieć

Infrastruktura

SaaS

Interfejs

Aplikacja

Oprogramowanie
pośredniczące

Systemy operacyjne

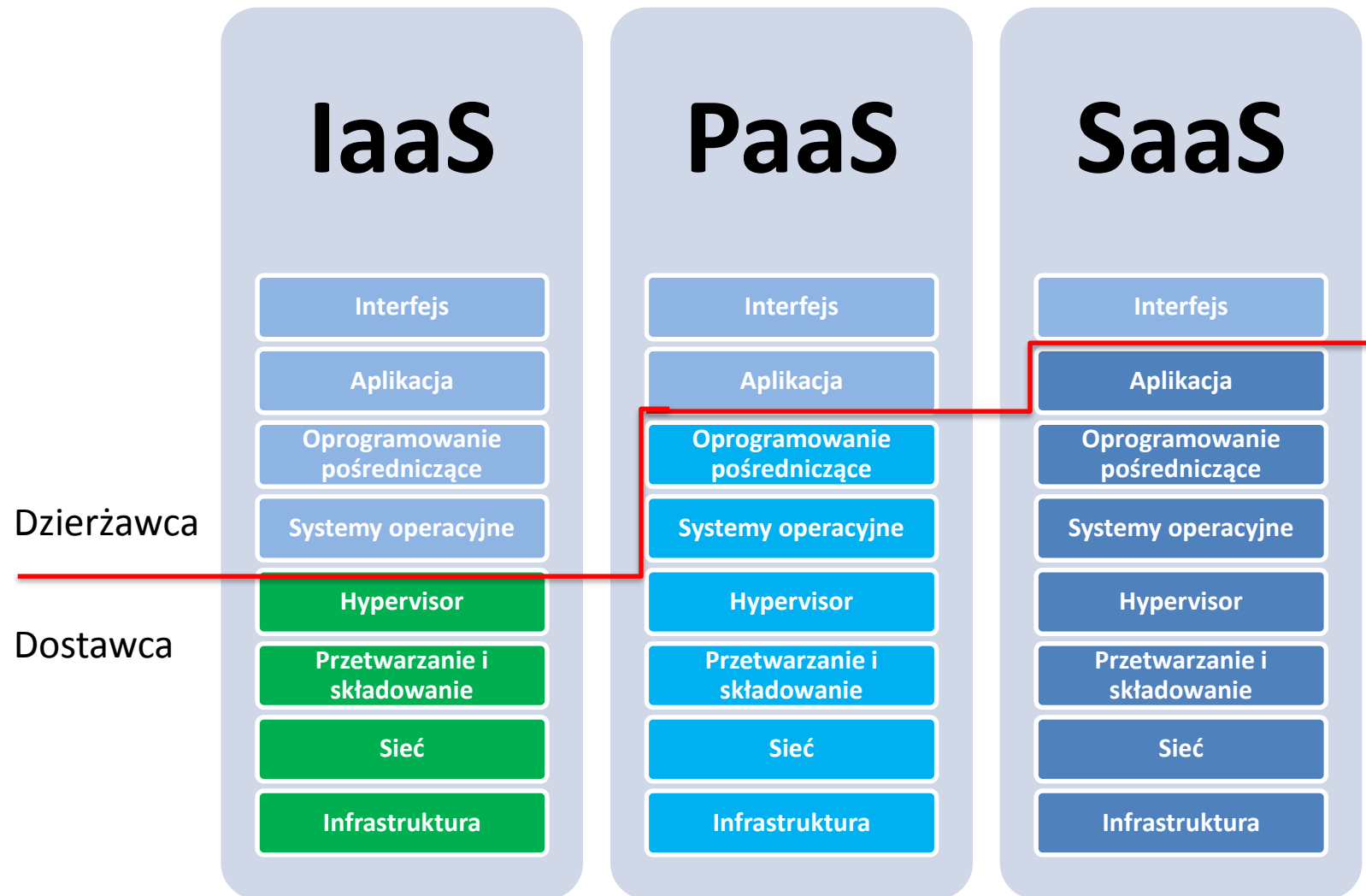
Hypervisor

Przetwarzanie i
składowanie

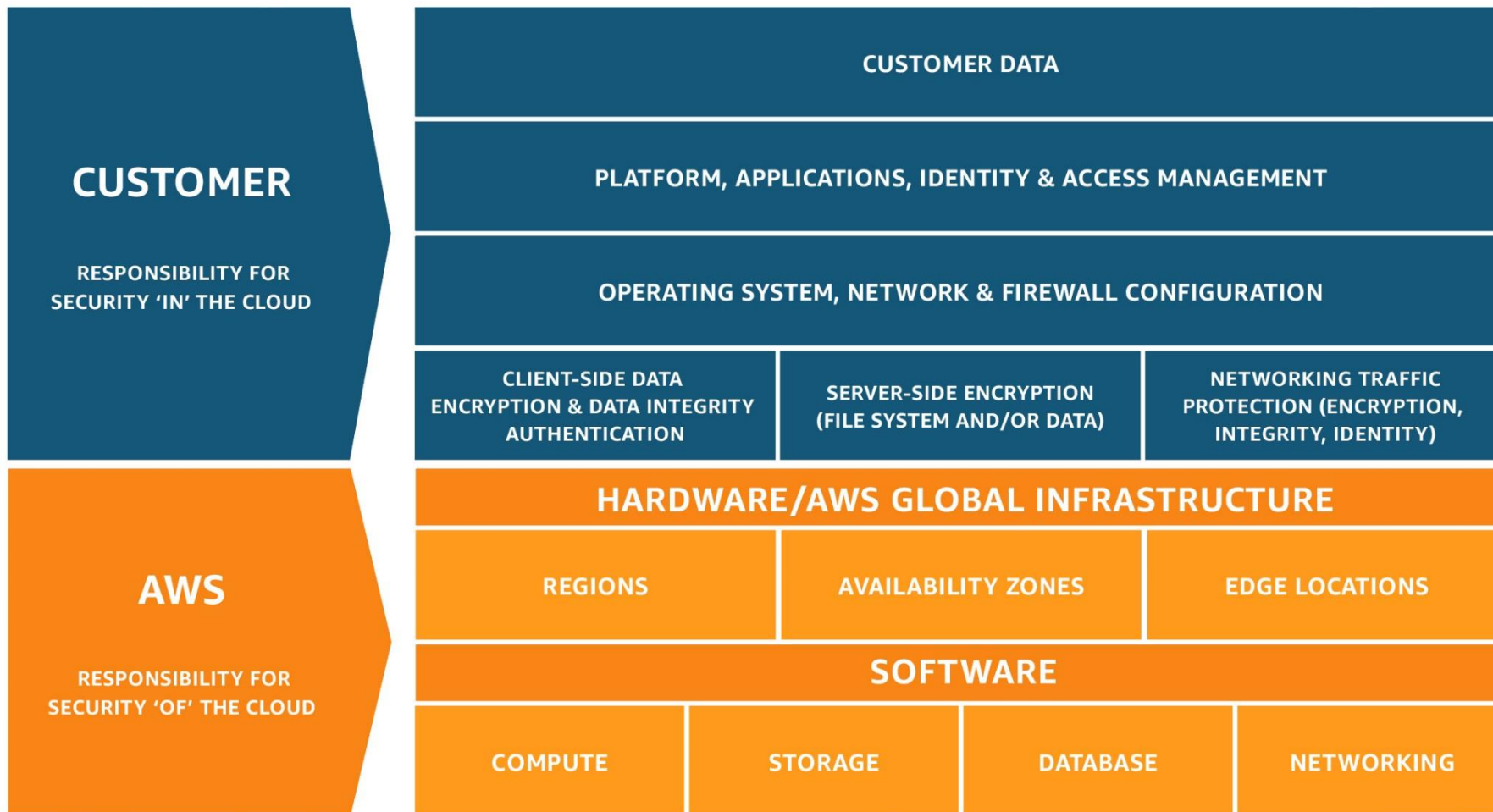
Sieć

Infrastruktura

Podział odpowiedzialności

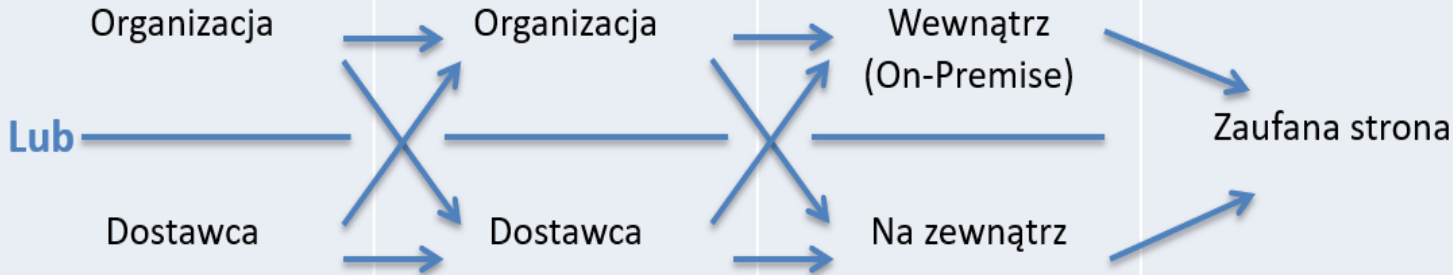
Podział odpowiedzialności

Podział odpowiedzialności

Responsibility	On-Prem	IaaS	PaaS	SaaS
Data classification & accountability	Cloud Customer	Cloud Customer	Cloud Customer	Cloud Customer
Client & end-point protection	Cloud Customer	Cloud Customer	Cloud Customer	Cloud Customer / Cloud Provider
Identity & access management	Cloud Customer	Cloud Customer	Cloud Customer / Cloud Provider	Cloud Customer / Cloud Provider
Application level controls	Cloud Customer	Cloud Customer	Cloud Customer / Cloud Provider	Cloud Provider
Network controls	Cloud Customer	Cloud Customer / Cloud Provider	Cloud Provider	Cloud Provider
Host infrastructure	Cloud Customer	Cloud Customer / Cloud Provider	Cloud Provider	Cloud Provider
Physical security	Cloud Customer	Cloud Provider	Cloud Provider	Cloud Provider
		Cloud Customer	Cloud Provider	

Podział odpowiedzialności

	Infrastruktura zarządzana przez:	Infrastruktura w posiadaniu:	Infrastruktura umieszczona:	Dostępna i wykorzystywana przez:
Publiczna	Dostawca (Third Party Provider)	Dostawca (Third Party Provider)	Na zewnątrz (Off-Premise)	Niezaufana strona
Prywatna/ Współdzielona				Zaufana strona
Hybrydowa	<u>Zarówno</u> Organizacja jak i Dostawca	<u>Zarówno</u> Organizacja jak i Dostawca	<u>Zarówno</u> Wewnątrz jak i Na zewnątrz	<u>Zarówno</u> Zaufana i Niezaufana strona

Podział odpowiedzialności

Bezpieczeństwo	Interfejs	Prywatna (On-Premise)	Prywatna (Off-Premise)	Public		
				IaaS	PaaS	SaaS
Personel	Odbiorca	Odbiorca	Wspólna	Wspólna	Wspólna	Dostawca
Bezpieczeństwo aplikacji	Odbiorca	Odbiorca	Odbiorca	Odbiorca	Odbiorca	Dostawca
Zarządzanie dostępem i tożsamością	Odbiorca	Odbiorca	Odbiorca	Odbiorca	Odbiorca	Dostawca
Zarządzanie logami	Odbiorca	Odbiorca	Odbiorca	Odbiorca	Odbiorca	Dostawca
Szyfrowanie danych	Odbiorca	Odbiorca	Odbiorca	Odbiorca	Odbiorca	Dostawca
Host Intrusion Detection	Odbiorca	Odbiorca	Odbiorca	Odbiorca	Dostawca	Dostawca
System monitoring	Odbiorca	Odbiorca	Odbiorca	Wspólna	Dostawca	Dostawca
OS Hardening	Odbiorca	Odbiorca	Odbiorca	Wspólna	Dostawca	Dostawca
Network Intrusion Detection	Odbiorca	Odbiorca	Dostawca	Dostawca	Dostawca	Dostawca
Bezpieczeństwo sieci	Odbiorca	Odbiorca	Dostawca	Dostawca	Dostawca	Dostawca
Polityki bezpieczeństwa	Odbiorca	Odbiorca	Dostawca	Dostawca	Dostawca	Dostawca
Bezpieczeństwo fizyczne/środ.	Odbiorca	Odbiorca	Dostawca	Dostawca	Dostawca	Dostawca

Wpływ na bezpieczeństwo

Interfejs

Mały wpływ na zabezpieczenia. Wysoka istotność dobrze skonstruowanej umowy. Monitoring usług. Raporty zgodności i z testów.

Aplikacja

Oprogramowanie
pośredniczące

Większy wpływ na zabezpieczenia. Duża istotność dobrze skonstruowanej umowy. Dobrze zaprojektowane i udokumentowane API. Monitoring usług. Raporty zgodności i z testów.

Systemy operacyjne

Hypervisor

Przetwarzanie i
składowanie

Duży wpływ na zabezpieczenia.
Możliwość przeniesienia istniejących rozwiązań.
Duża istotność dobrze skonstruowanej umowy.
Dobrze zaprojektowane i udokumentowane API.
Raporty zgodności i z testów.

Sieć

Infrastruktura

Public

Niska elastyczność i możliwość negocjacji umowy. Konieczne wykorzystanie alternatywnych rozwiązań. Standardowe rozwiązania.

Private

Większa elastyczność i możliwość negocjacji umowy. Dokładny opis usługi

Hybrid &
Community

Hybrydowa (chmura-chmura, chmura-centrum danych)– strategia nadzoru musi obejmować podział odpowiedzialności za wykorzystywane usługi pomiędzy klienta i dostawcę lub dostawców
Współdzielona – Uwzględnienie relacji pomiędzy podmiotami w ramach grupy.

Cykl życia danych

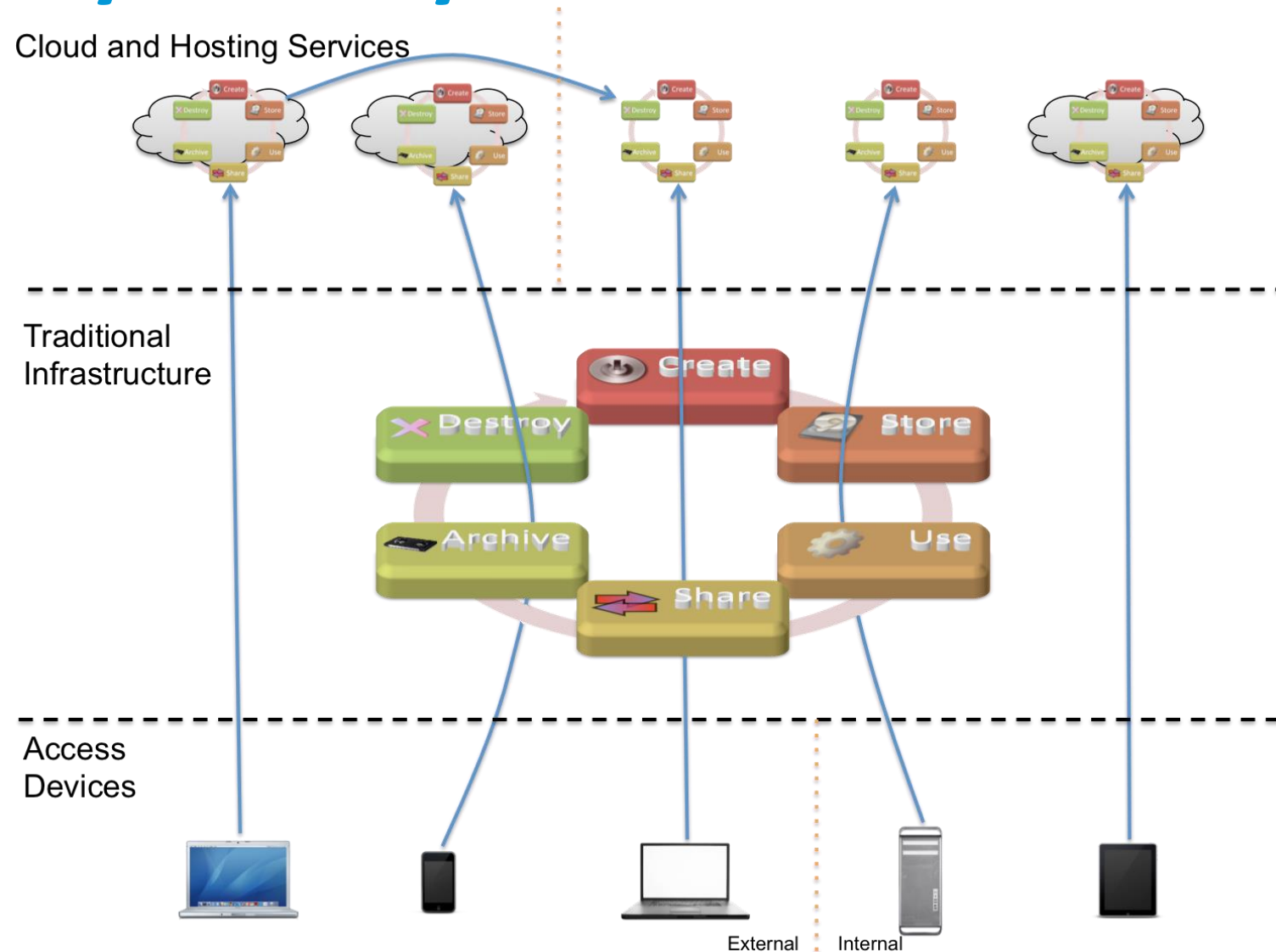

1. Wytworzenie lub zmiana/aktualizacja, modyfikacja danych w postaci cyfrowej
2. Przechowywanie jest działaniem mającym na celu składowanie danych w repozytorium i występuje zazwyczaj równolegle z procesem tworzenia
3. Korzystanie obejmuje przeglądanie, przetwarzanie i wszelkie działania wyłączając modyfikację
4. Dzielenie polega na udostępnieniu informacji innym użytkownikom , klientom, partnerom
5. Archiwizacja umożliwia dostęp i korzystanie z danych w zdefiniowanym okresie czasu
6. Niszczenie polega na całkowitym usunięciu danych przy wykorzystaniu fizycznych lub logicznych środków.

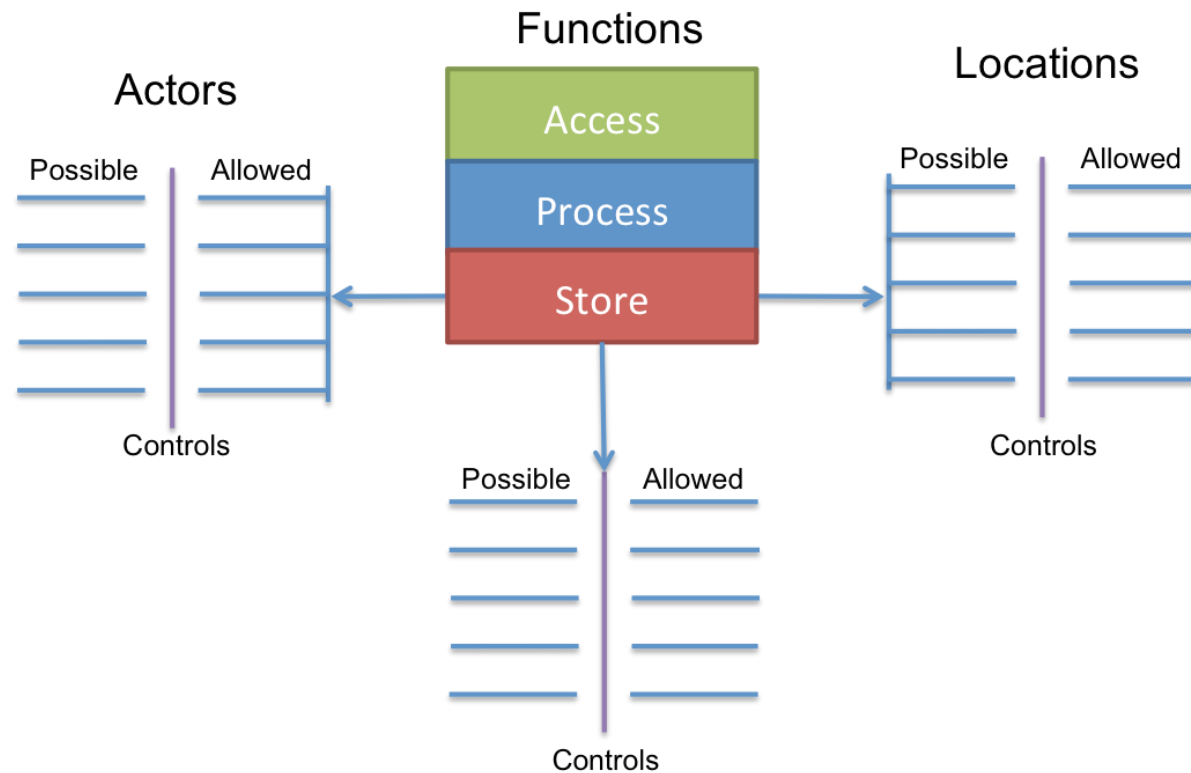
Cykl życia danych

- Gdzie są moje dane?
- Kto ma do nich dostęp?
- Z jakich urządzeń?
- Jakie działania może na nich wykonać?
- Czy można przenosić dane pomiędzy lokalizacjami?
- Jaki jest cykl życia danych w tych lokalizacjach?

Cykl życia danych

Funkcje

Access: Przegląd/dostęp do danych, kopiowanie, przesyłanie, wymiana informacji

Process: Operacje na danych jak aktualizacja, transakcje biznesowe itd.

Store: Przechowywanie danych (w plikach, bazach danych, hurtowniach itd.)

Aktorzy

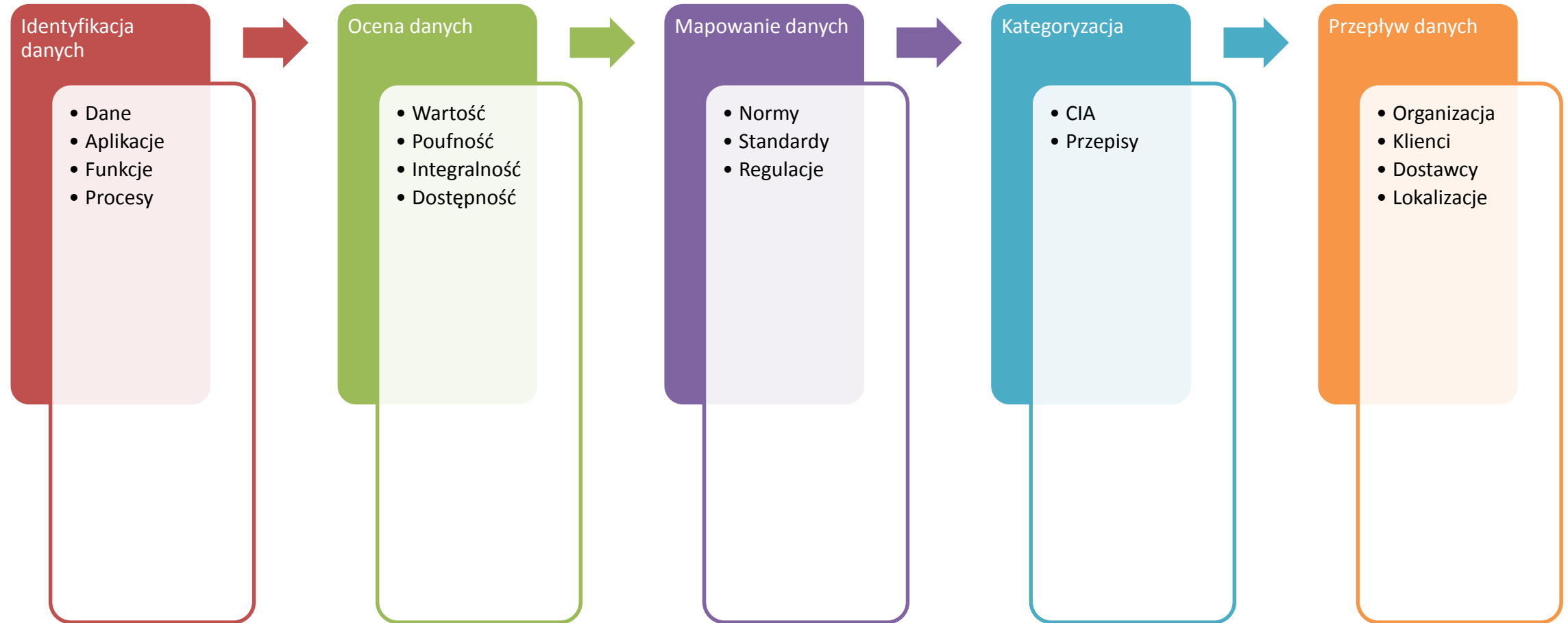
Użytkownicy, konta systemowe, aplikacje, urządzenia

Lokalizacje

model (on-premise, chmura, zewnętrzne), geograficzne, warstwa chmury, środowisko.

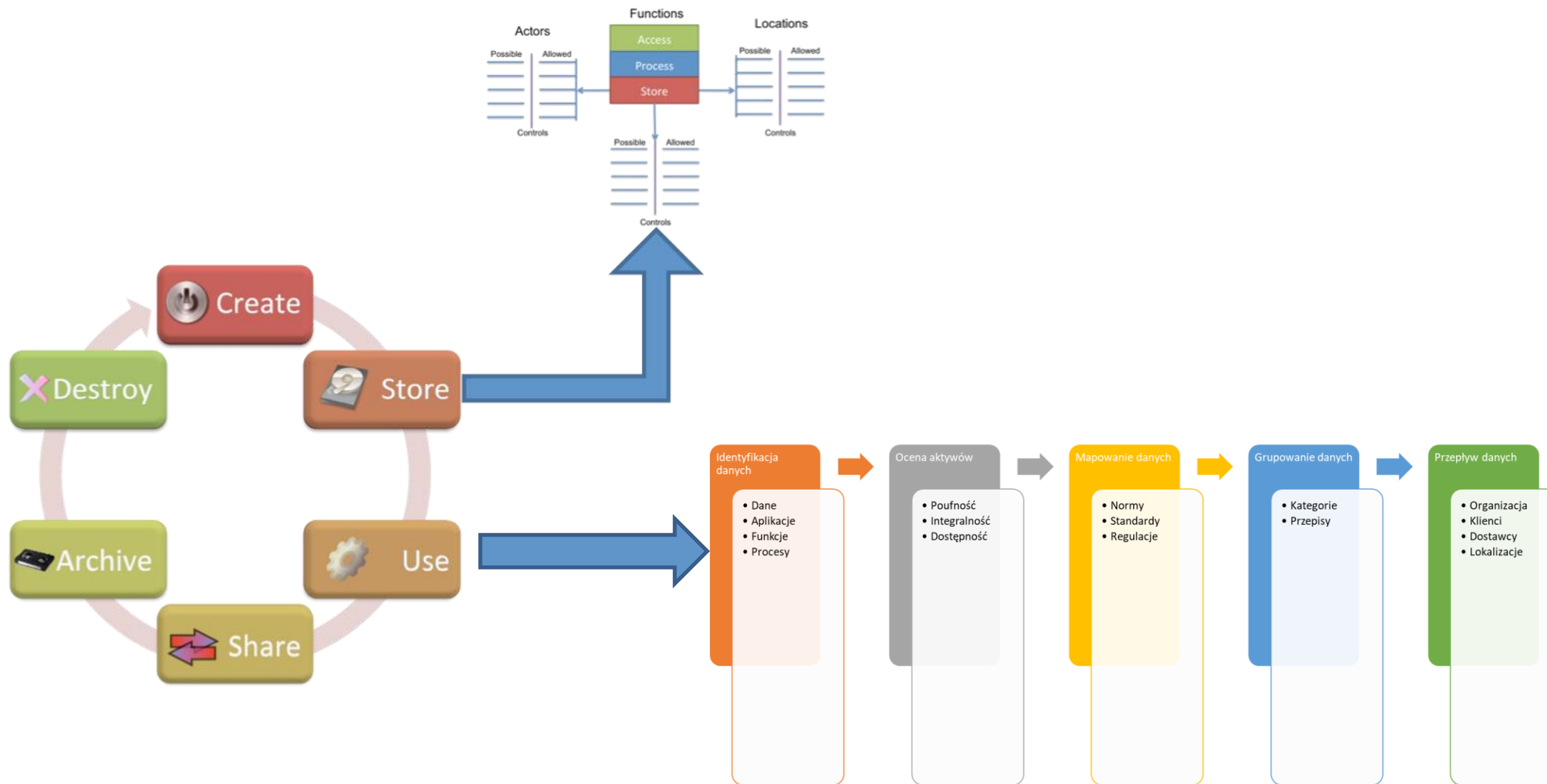
	Create	Store	Use	Share	Archive	Destroy
Access	X	X	X	X	X	X
Process	X		X			
Store		X			X	

Klasyfikacja

- RODO - do 10 000 000 EUR lub 2% całkowitego rocznego światowego obrotu z poprzedniego roku (decyduje wartość wyższa) i do 20 000 000 EUR lub 4% całkowitego rocznego światowego obrotu z poprzedniego roku.
- Krajowy System Cyberbezpieczeństwa - do 200 tys. zł (a w wyjątkowych przypadkach do 1 mln zł).
- Rekomendacja D dotycząca zarządzania obszarami technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego w bankach (Rekomendacja 20)
- Komunikat Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego dotyczący korzystania przez podmioty nadzorowane z usług przetwarzania danych w chmurze obliczeniowej

Mapowanie

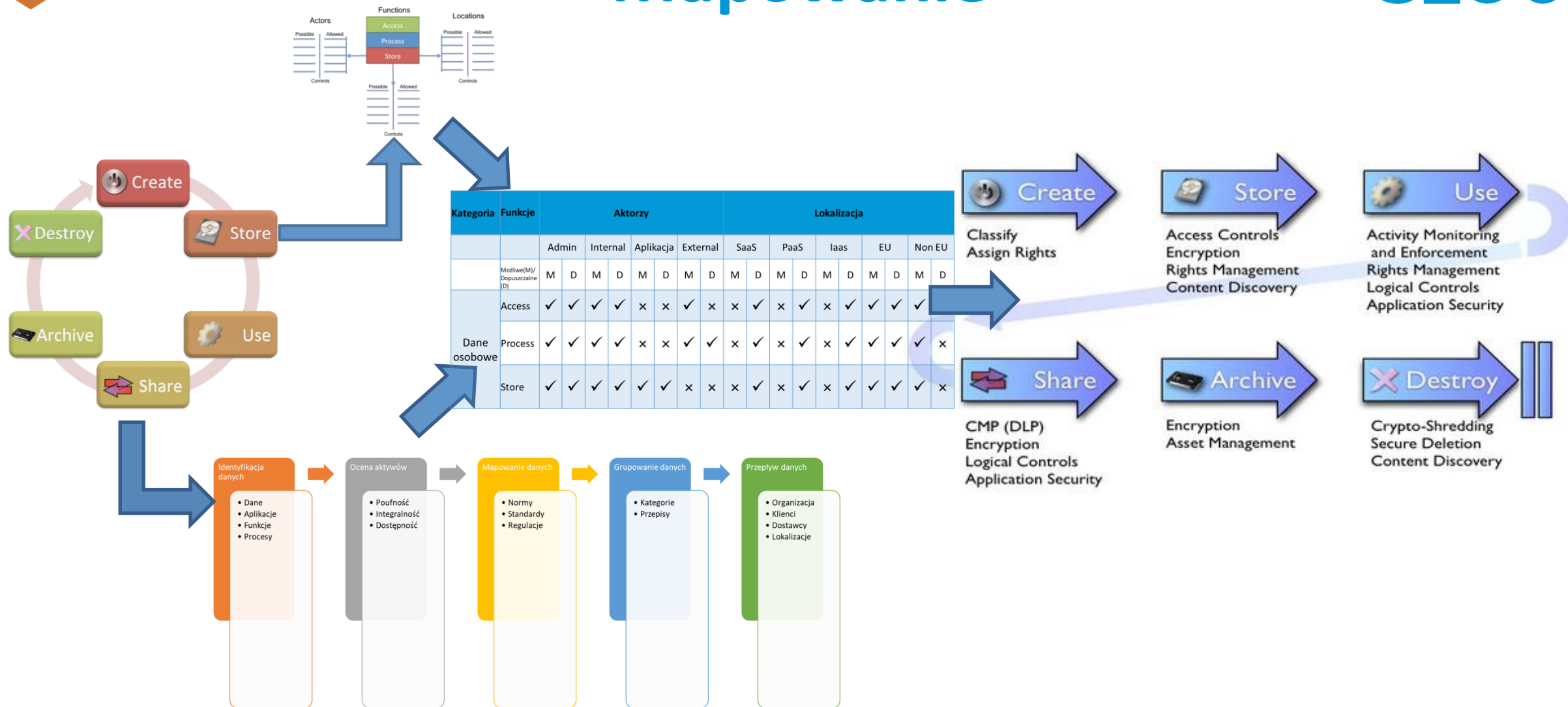

Mapowanie

Kategoria	Funkcje	Aktorzy								Lokalizacja									
		Admin		Internal		Aplikacja		External		SaaS		PaaS		IaaS		EU		Non EU	
	Możliwe(M)/ Dopuszczalne (D)	M	D	M	D	M	D	M	D	M	D	M	D	M	D	M	D	M	D
Dane osobowe	Access	✓	✓	✓	✓	×	×	✓	×	×	✓*	×	✓*	×	✓*	✓	✓	✓	×
	Process	✓	✓	✓	✓	×	×	✓	✓	×	✓*	×	✓*	×	✓*	✓	✓	✓	×
	Store	✓	✓	✓	✓	✓	✓	×	×	×	✓*	×	✓*	×	✓*	✓	✓	✓	×

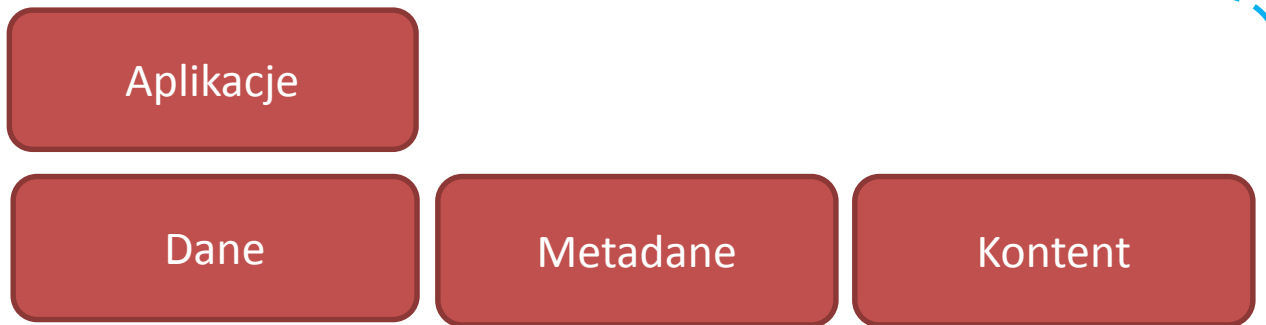
*Dopuszczalne pod warunkiem spełnienia określonych wymagań

	Create	Store	Use	Share	Archive	Destroy
Access	X	X	X	X	X	X
Process	X		X			
Store		X			X	

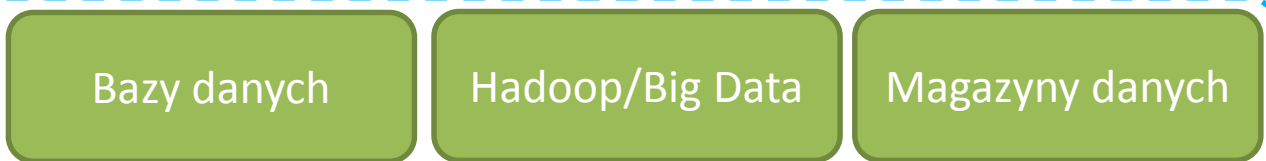

Szyfrowanie danych w spoczynku

SaaS

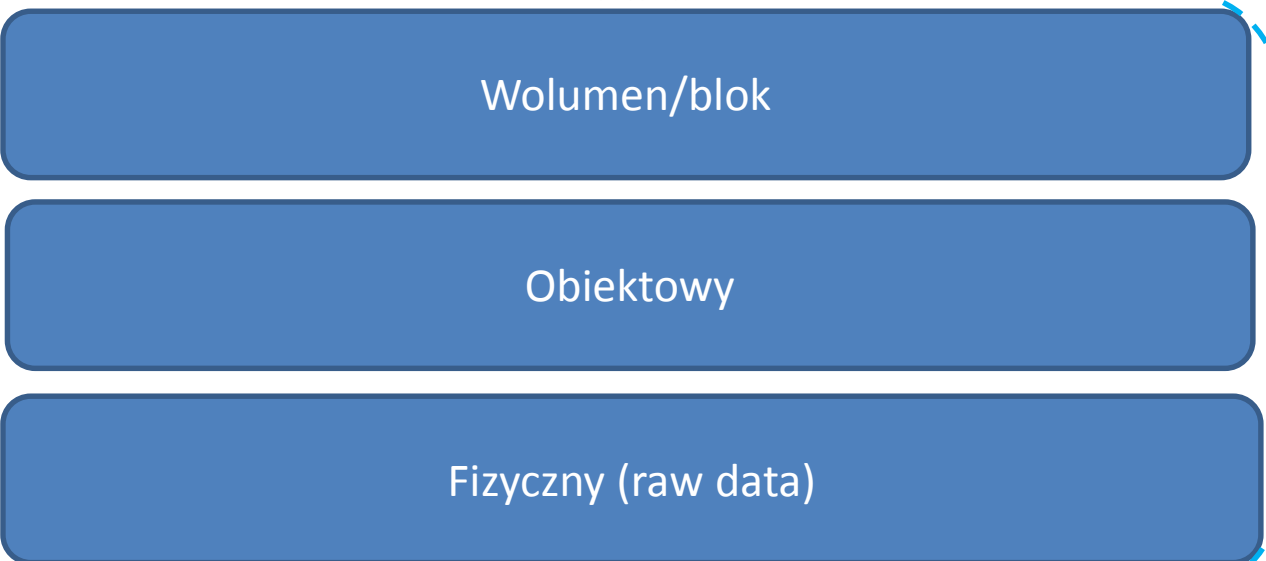

PaaS

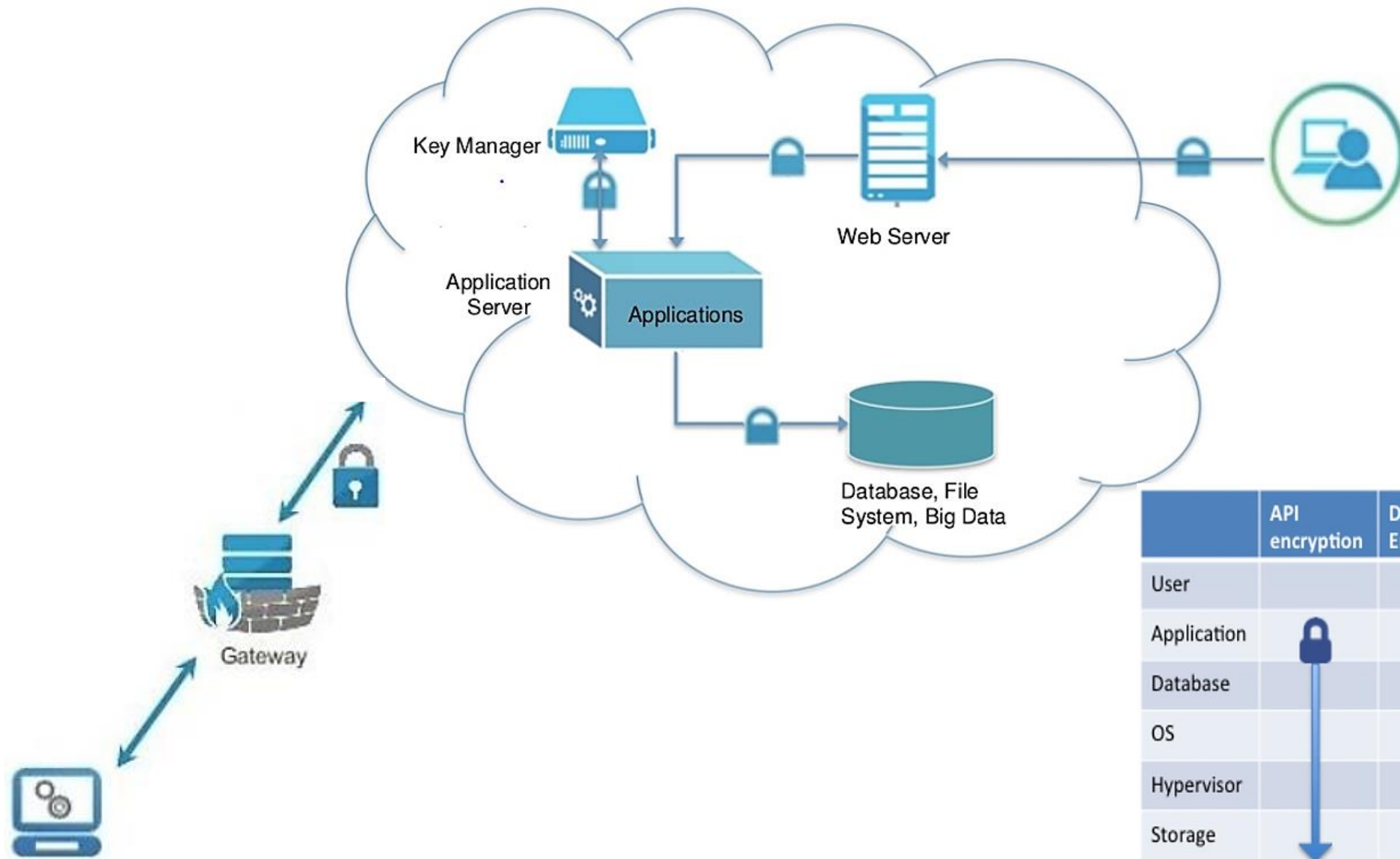
API

IaaS

- Provider-managed encryption: Dane są szyfrowane w aplikacji i generalnie zarządzane przez dostawcę
- Proxy encryption: Dane przechodzą przez szyfrujące proxy zanim trafią do SaaS.
- Szyfrowanie warstwy aplikacyjnej - Dane są szyfrowane w aplikacji lub kliencie uzyskującym dostęp do platformy.
- Szyfrowanie bazy danych - Dane są szyfrowane wykorzystując mechanizmy wbudowane i wspierane przez platformę bazodanową
- Proxy encryption: Dane przechodzą przez szyfrujące proxy zanim trafią do platformy
- Instance-managed encryption (TrueCrypt, dm-crypt Linuxa)
- Externally-managed encryption (HSM, SecaaS, Serwer)
- Szyfrowanie po stronie klienta (client-side encryption)
- Szyfrowanie po stronie serwera (server-side encryption)

	API encryption	Database Encryption	File Encryption	Storage Encryption	Gateway Encryption
User					🔒
Application	🔒				🔒
Database	🔒	🔒			🔒
OS	🔒	🔒	🔒		🔒
Hypervisor	🔒	🔒	🔒		🔒
Storage	🔒	🔒	🔒	🔒	🔒

Szyfrowanie

Level 3: Client-side encryption

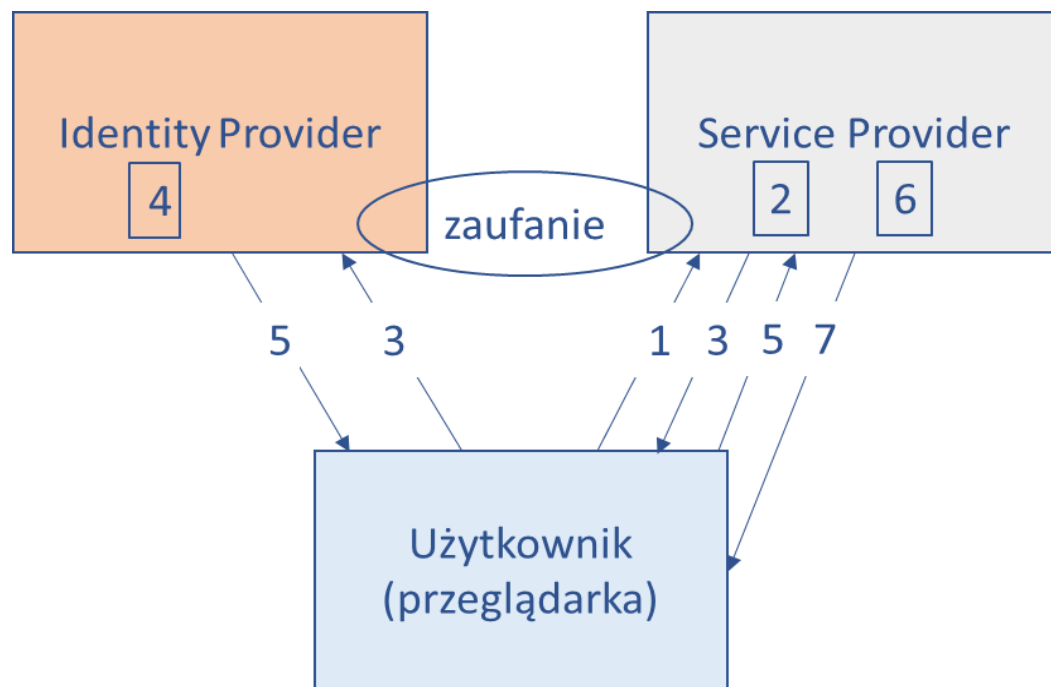
Level 2: Server-side encryption,
client held keys

Level 1: Server-side encryption,
server held keys

Level 0: No encryption

Federated Identity (FIM)

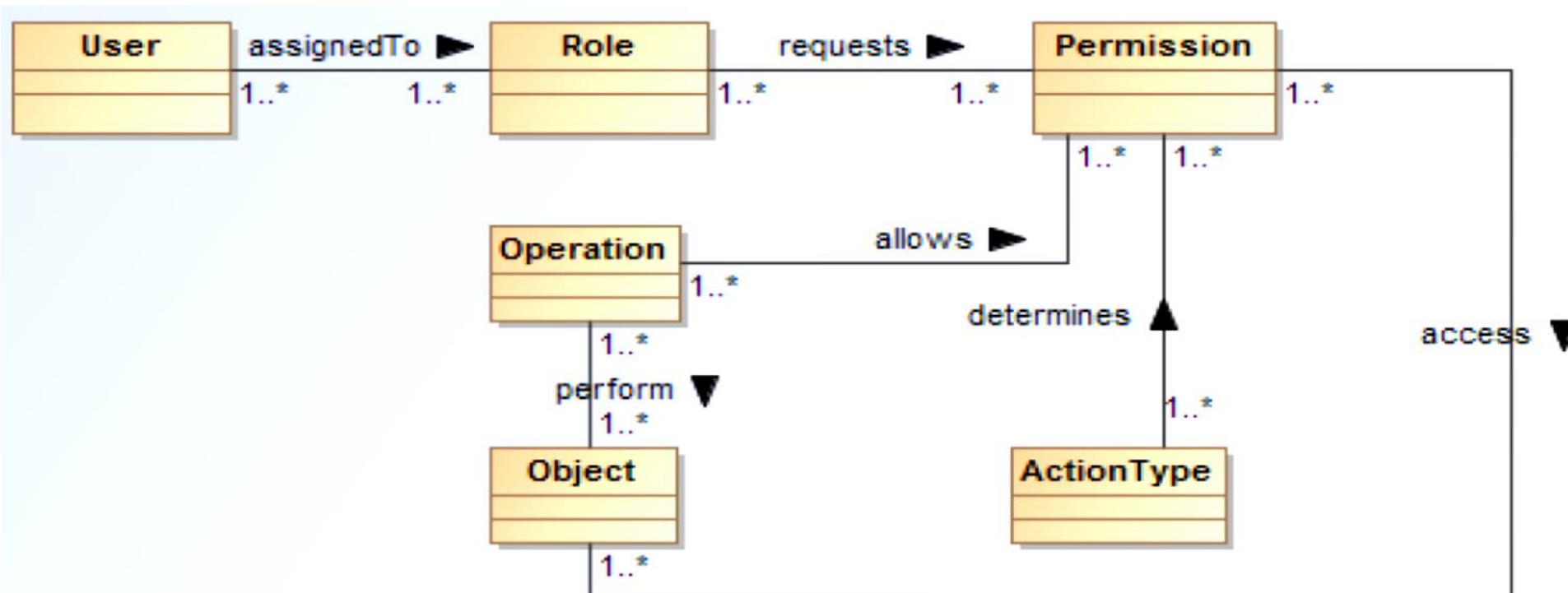
- Model, w którym podmiot może korzystać z wielu usług dostarczanych przez różnych dostawców przy użyciu tych samych danych uwierzytelniających.
- W tym podejściu tożsamość podmiotu jest potwierdzana przez zaufaną stronę (Identity provider), która może być wewnętrzna jak i zewnętrzna.

1. Użytkownik chce uzyskać dostęp do serwisu. Użytkownik może się zalogować używając danych z zaufanego serwisu pełniącego rolę Identity Provider (IdP) np. inny serwis bankowy
2. Użytkownik wybiera logowanie przy użyciu danych IdP. Service Provider (SP) generuje żądanie potwierdzenia tożsamości do Identity Provider (IdP)
3. Usługa przekierowuje użytkownika do IdP, w tym przypadku do serwisu bankowego
4. IdP uwierzytelnia użytkownika (na podstawie wprowadzonych danych uwierzytelniających lub session cookies)
5. IdP wysyła poświadczenie tożsamości do przeglądarki użytkownika, które jest przekierowane do usługi.
6. SP (Pinterest) weryfikuje potwierdzenie tożsamości.
7. Użytkownik Marcin uzyskuje dostęp do serwisu.

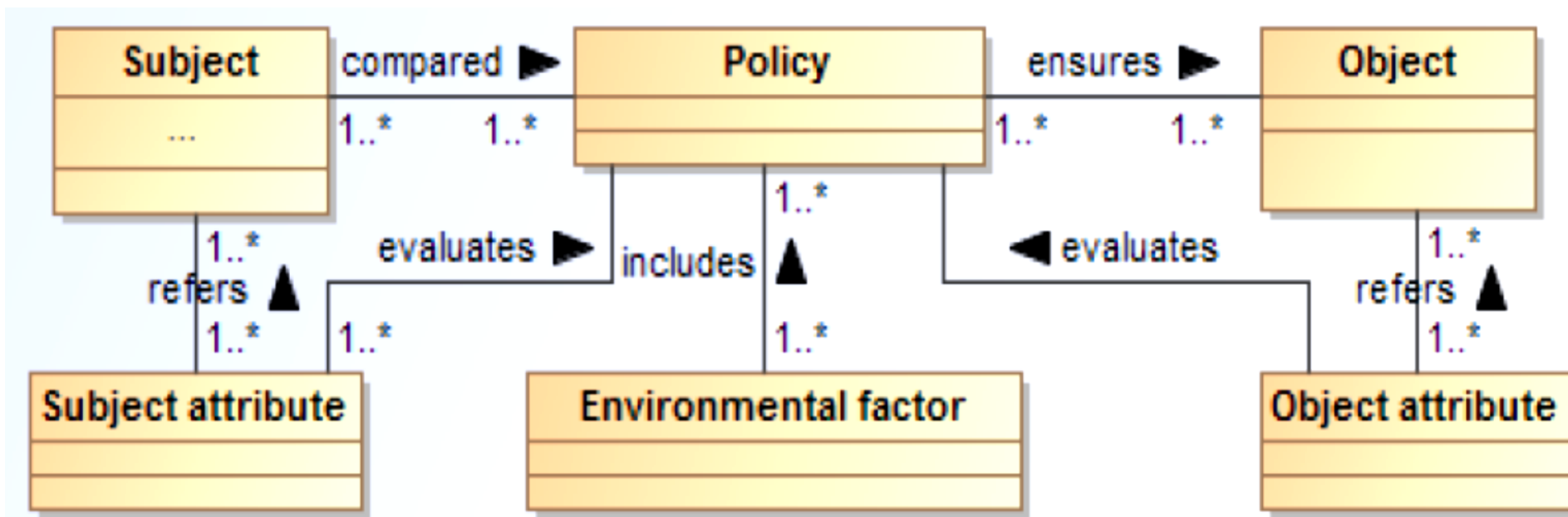
RBAC - (Role based access control)

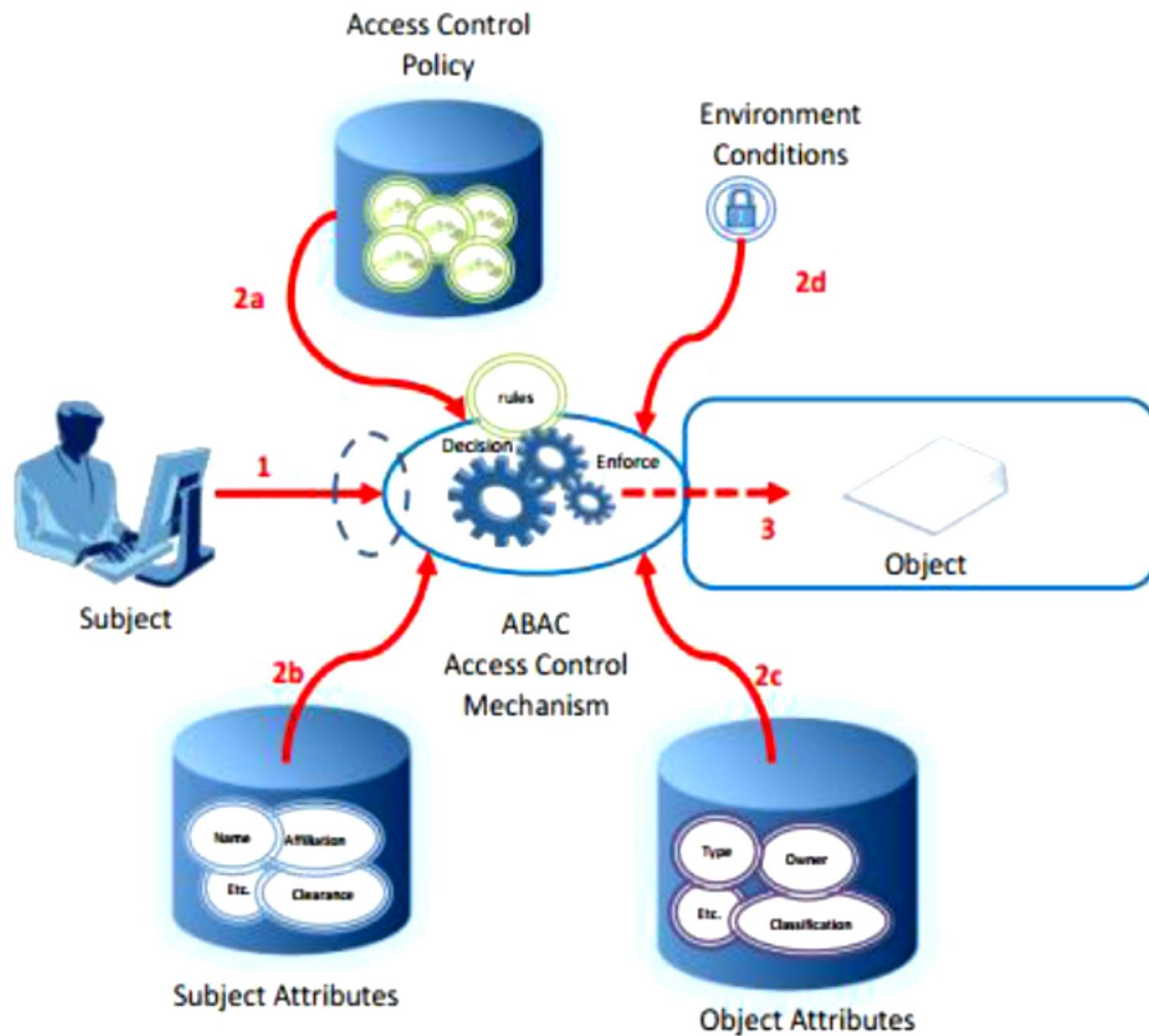
- Kontrola dostępu oparta na rolach zakłada przypisanie podmiotom odpowiednich ról, które przekładają się na poszczególne uprawnienia do wykonywania operacji w systemie.
- Podmiot może pełnić wiele ról, ale może wykorzystać uprawnienia jedynie w ramach roli, którą pełni aktualnie. Są one przydzielane ze względu na jego przynależność do roli, a nie tożsamość.
- Powiązanie uprawnień pracownika do funkcji, jaką pełni.

ABAC - (attribute-based access control)

- Dodatkowo określa kiedy, gdzie, dlaczego i jak dostęp powinien być nadany
- Polega on na nadaniu użytkownikowi zestawu atrybutów, które są cechami dla :
 - podmiotu, którym może być użytkownik, funkcja, rola czy posiadany certyfikat
 - obiektu np. urządzenie, plik, rekord, tablica, proces, program, sieć czy domena
 - warunków środowiskowych (environment conditions) stanowiących operacyjny lub sytuacyjny kontekst, w którym następuje żądanie dostępu. Mogą obejmować atrybuty związane z czasem (godziny, dni tygodnia) , geolokalizacją lub przynależnością do sieci lub domeny.
- Obiekt określa, jakie atrybuty musi posiadać podmiot łącznie z warunkami środowiskowymi, aby uzyskać do niego dostęp.

1. Podmiot chce uzyskać dostęp do obiektu
2. Mechanizm kontroli dostępu analizuje:
 - a. Reguły – ograniczenia dostępu. W wyniku analizy zwracana jest wartość true lub false
 - b. Atrybuty podmiotu
 - c. Atrybuty obiektu
 - d. Warunki środowiskowe (opcjonalnie)
3. W przypadku pozytywnej autoryzacji podmiot uzyskuje dostęp do obiektu.

Przykład: Pielęgniarka (1) z oddziału ortopedii (2b) może uzyskać dostęp w trybie do odczytu (2a) do danych aktualnych pacjentów z oddziału ortopedii (2c) w szpitalu warszawskim w trakcie swojej zmiany (2d)

Przy wyborze odpowiedniego dla używanych przez siebie rozwiązań należy wziąć pod uwagę wiele czynników m.in.:

Uwzględnienie niejednorodnej specyfiki chmury i wsparcie

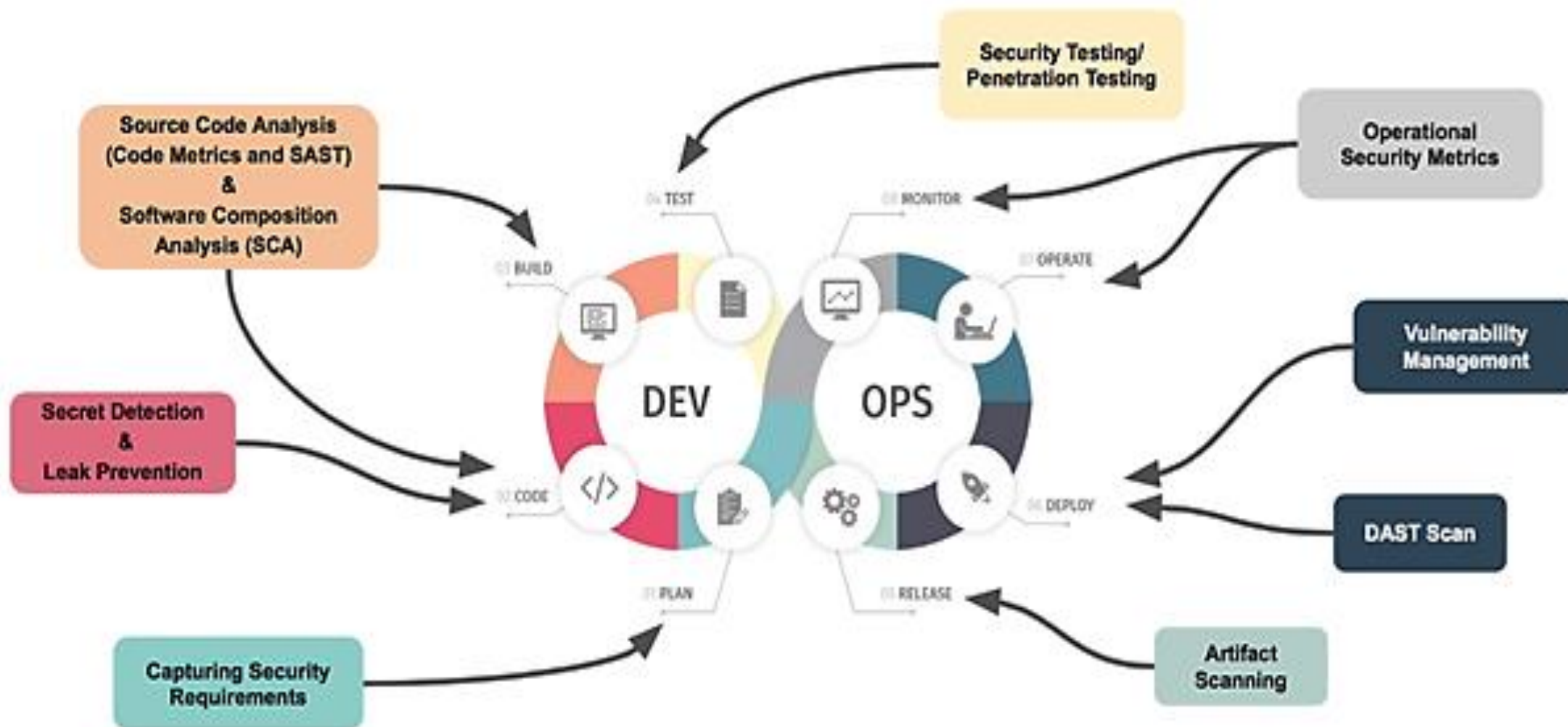
interoperacyjności – usługi w modelu cloud computing wykorzystują różne technologie w zakresie oprogramowania i sprzętu. Przy projektowaniu systemu kontroli dostępu należy wziąć pod uwagę jego integrację i kompatybilność z wieloma rozwiązaniami i standardami.

Złożoność rozwiązania i czas reakcji – jedna z cech chmury polegająca na szerokim, zdalnym dostępie do usług mogących znajdować się w dowolnym obszarze geograficznym. Część obecnie stosowanych modeli kontroli dostępu zapewnia wysoki poziom bezpieczeństwa okupiony jednak użyciem skomplikowanych algorytmów powodujących spowolnienie usługi.

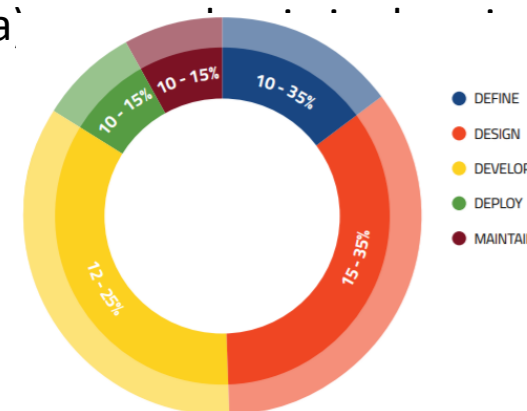
Skalowalność – kolejna z cech usług chmurowych, która powinna być również uwzględniona w kontekście kontroli dostępu. Rozwiązanie powinno w elastyczny sposób dostosowywać się do wzrostu liczby użytkowników i polityk i umożliwiać proste zarządzanie.

Kategoria/model	RBAC*	ABAC
Łatwość użycia	Wysoka	Średnia
Efektywność	Wysoka	Średnia
Elastyczność/ Skalowalność	Średnia	Wysoka
Bezpieczeństwo	Średnie	Wysokie
Szczegółowość dostępu (Fine grained)	Niska	Wysoka
Odpowiednia dla dynamicznych i rozproszonych środowisk	Nie	Tak

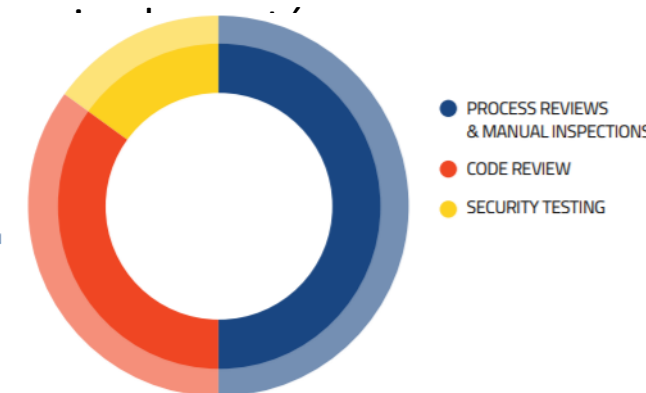
DevOps (DevSecOps)

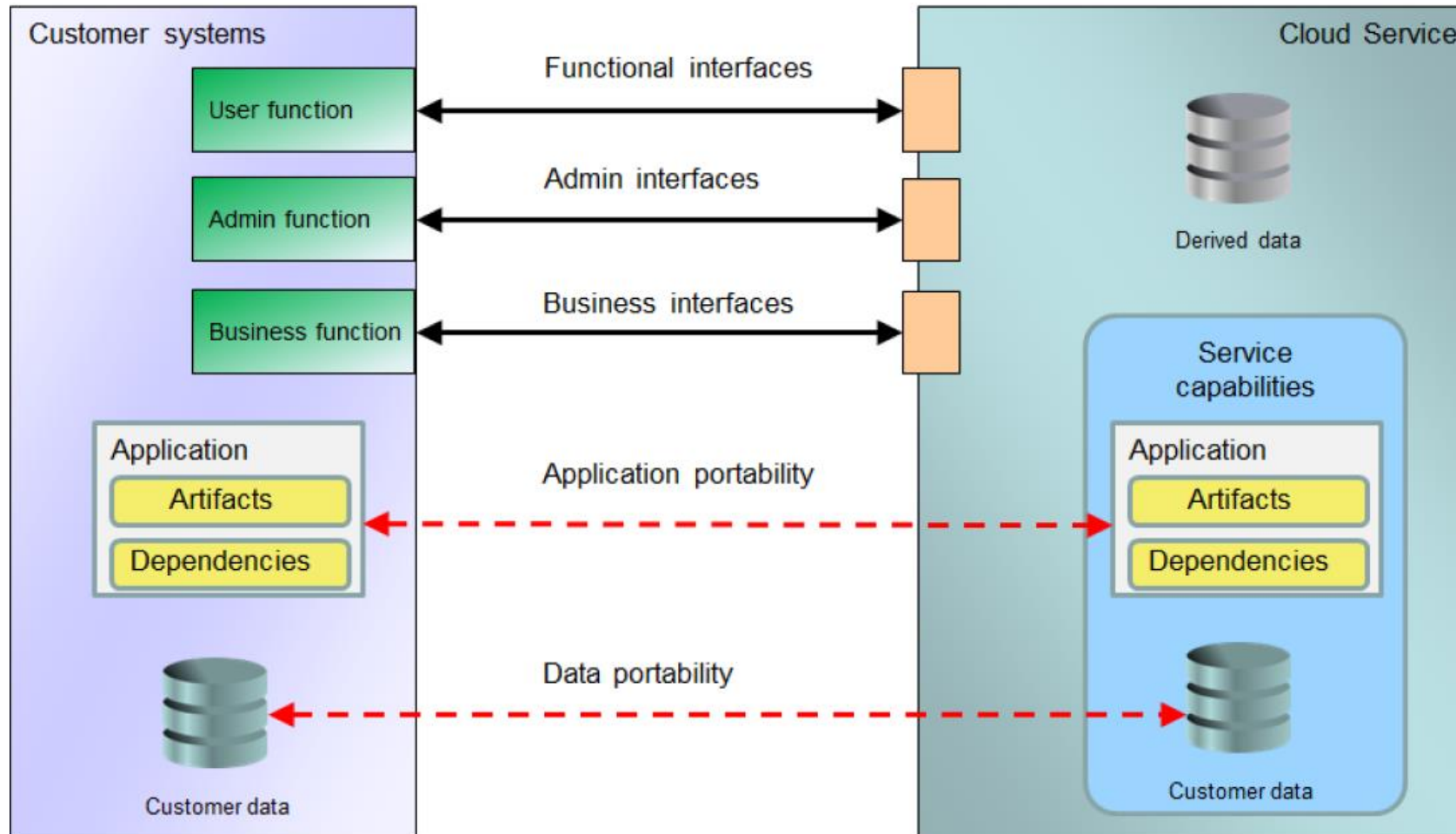

- Zbuduj kulturę bezpieczeństwa i uczynić je stałym elementem cyklu SDLC na każdym z jego etapów.
- Testuj wcześniej i często, ale adekwatnie do potrzeb.
- Pamiętaj o współdzielonej odpowiedzialności (dostawca-odbiorca) poszczególnych warstwach stosu SPI. Uwzględnij ten aspekt przy modelowaniu zagrożeń i projektowaniu testów oraz monitorowania. Nie wszystko w chmurze jest możliwe i widoczne.
- Duży nacisk na bezpieczeństwo swoich rozwiązań
- Dodatkowe narzędzia, które łatwo można wkomponować w cykl rozwoju.
- Skalowalność, elastyczność i łatwa możliwość korzystania z mikroserwisów oraz tworzenia odseparowanych środowisk.
- Spełnienie wielu wymagań dotyczących zgodności z wieloma regulacjami.
- Jednolite interfejsy, API, narzędzia do orkiestracji i zarządzania infrastrukturą, platformą i aplikacjami, umożliwiające uzyskanie szerszego obrazu i lepszej komunikacji między zespołami DevOps

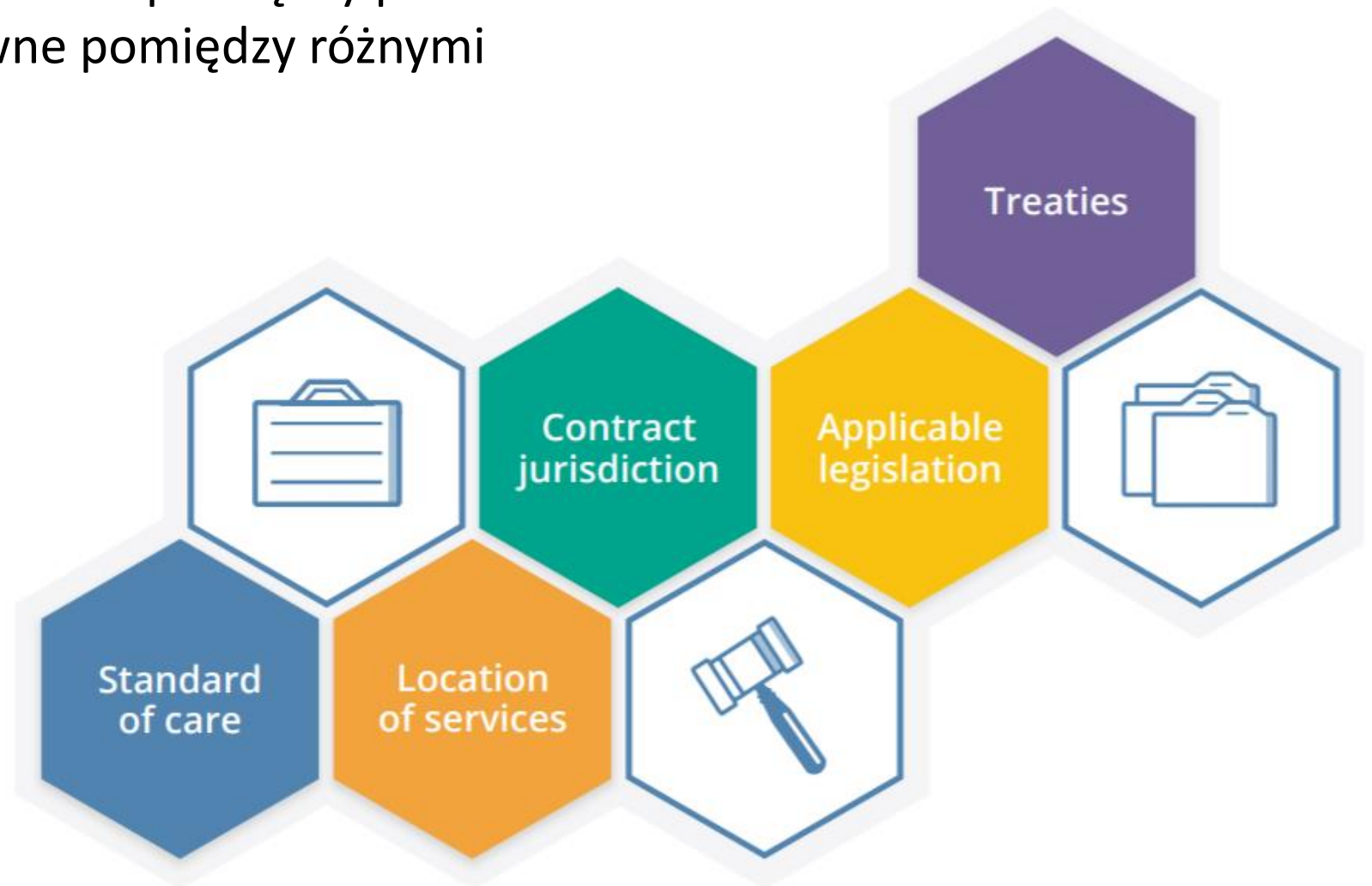
Rys.1 Proporcje testów na fazy cyklu Rys.2 Proporcje testów ze względu na techniki (OWASP Testing Guide ver.4)

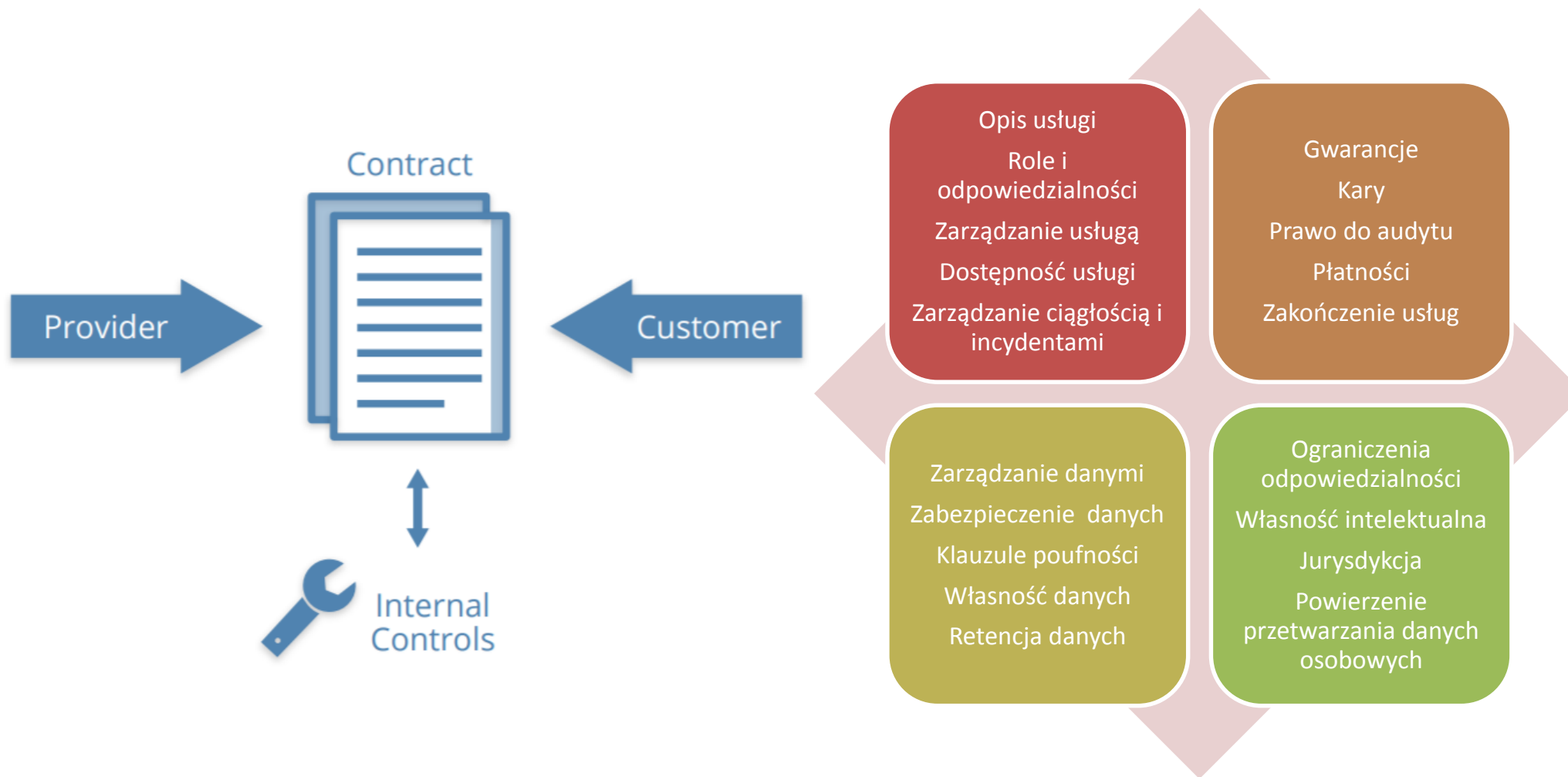

Kwestie prawne

- Lokalizacja dostawcy, danych, serwerów
- Jurysdykcja, której podlega umowa pomiędzy podmiotami
- Traktaty i inne regulacje prawne pomiędzy różnymi lokalizacjami

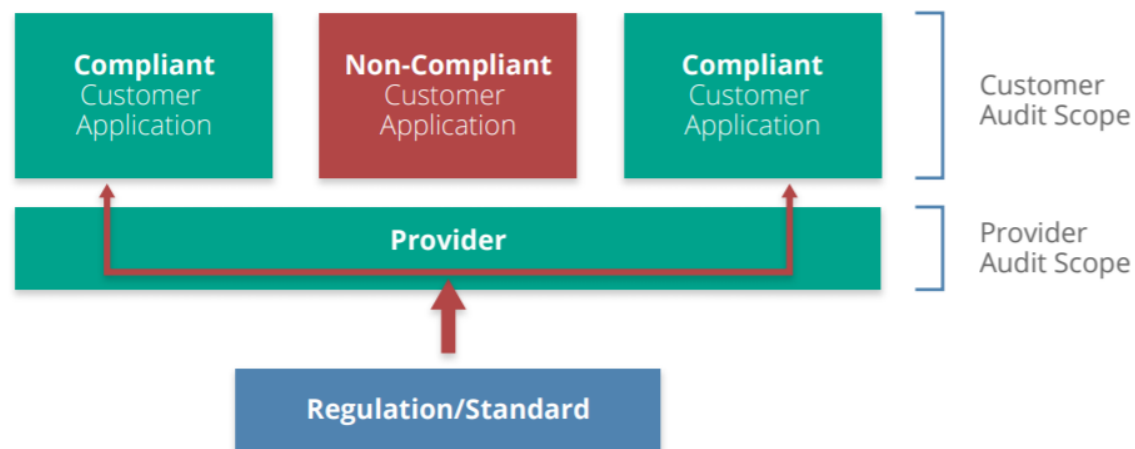

Zapisy umowne

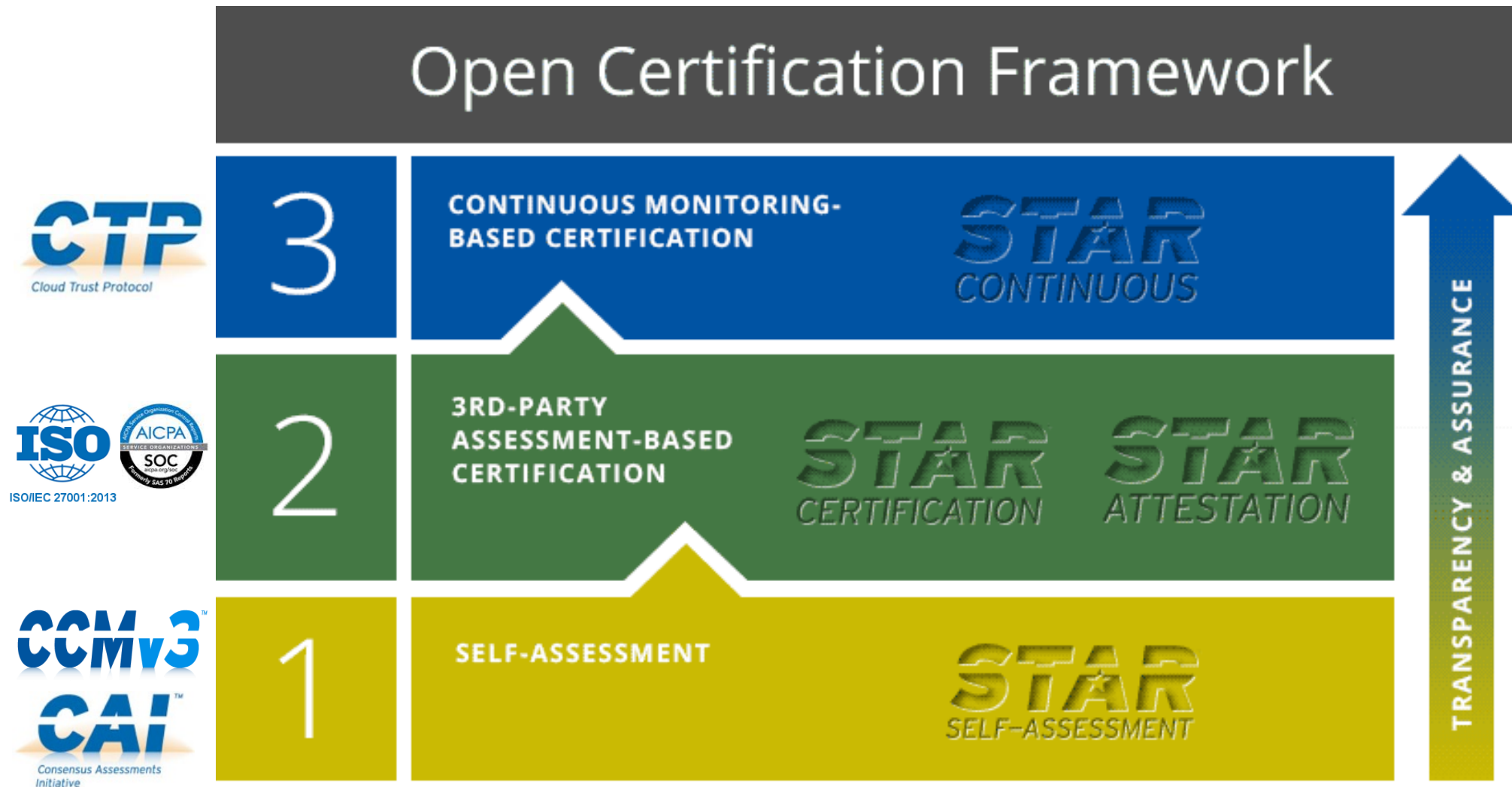
Zapewnienie zgodności

- Większe poleganie na zewnętrznych ocenach/audytach (kodeksy postępowania, certyfikaty, raporty)
- Poświadczenia potwierdzają zgodność dostawcy, nie zapewniają zgodności odbiorcy
- Współdzielona odpowiedzialność za wdrożenie wymagań, ale to odbiorca finalnie jest odpowiedzialny za zapewnienia zgodności uruchamianych aplikacji.

Cloud	Security	Operations
           	 	

- Cloud Computing Management Audit/Assurance Program (ISACA)
- IT Control Objectives for cloud computing (ISACA)
- Cloud Control Matrix (CCM) , Consensus Assessment Initiative (CAI), STAR
- ISO/IEC 27001:2013 certyfikat potwierdzający wdrożenie i funkcjonowanie Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji
- ISO/IEC 27017 - zgodna z ISO/IEC 27001:2013 i uzupełniająca ISO/IEC 27002:2013, która kładzie szczególny nacisk na specyficzne zagrożenia i ryzyka związane z chmurą obliczeniową.
- ISO/IEC 27018:2014 –Praktyczne zasady ochrony informacji danych osobowych w przetwarzaniu w chmurze, uzupełniająca ISO/IEC 27002:2013 o aspekty ochrony danych osobowych w chmurze.
- Cloud Auditing Data Federation (CADF)

Q&A

Dziękuję

www.bezpiecznachimura.org.pl

bezpieznachimura

Cloud Security Alliance Polska

biuro@bezpieznachimura.org.pl